



Laidiens: 22.06.2010., Nr. 99

Ministru kabineta noteikumi Nr.501

Rīgā 2010.gada 1.jūnijā (prot. Nr.28 51.§)

Kārtība, kādā gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā iekļauj pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem, un galvojumu sniegšanas un uzraudzības kārtība

Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.¹ pantu un 37.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem;

1.2. kārtību, kādā finanšu ministrs valsts vārdā sniedz galvojumus saskaņā ar gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto galvojumu summu;

1.3. kārtību, kādā tiek uzraudzīta projekta īstenošana un galvoto saistību izpilde.

2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi par studiju kredītiem un studējošo kredītiem tiek iekļauti gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā, sniegti un uzraudzīti saskaņā ar šo noteikumu VII nodaļu.

3. Terminā, kas noteikts tiesību aktā par gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) un vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvara izstrādi un iesniegšanu, Finanšu ministrija nosaka valsts vārdā sniedzamo galvojumu (turpmāk – galvojums) maksimāli pieļaujamo limitu un informē par to nozaru ministrijas. Nozaru ministrijas publicē savā mājaslapā internetā informāciju par iespējām pieteikties galvojumu saņemšanai un pieteikšanās termiņiem.

II. Pretendenta pieteikšanās galvojuma iekļaušanai gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā

4. Lai pieteiktos uz galvojuma saņemšanu komercdarbības atbalsta projektu un valsts investīciju projektu īstenošanai, galvojuma pretendents nozares ministrijas publicētajā pieteikšanās termiņā iesniedz nozares ministrijā šādus dokumentus:

4.1. pieteikumu galvojuma saņemšanai;

4.2. galvojuma pretendenta apliecinājumu, ka tas nav kvalificējams kā grūtībās nonācis uzņēmums saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai;

4.3. biznesa plānu projektam, kura īstenošanai paredzēts izmantot galvojamo kredītu. Projekta biznesa plānā jāietver citu projekta īstenošanas alternatīvu izvērtējums un pamatojums, ka galvojums ir valstiski racionālākais atbalsta instruments projekta īstenošanas nodrošināšanai;

4.4. informāciju par plānoto galvojuma nodrošinājumu.

5. Nozares ministrija izvērtē šo noteikumu 4.punktā minētos dokumentus un projektu atbilstību attiecīgās nozares ministrijas attīstības plānošanas dokumentiem.

6. Ja atbilstoši šo noteikumu 4.punktam iesniegtie dokumenti un projekts neatbilst attiecīgās nozares ministrijas attīstības plānošanas dokumentiem, nozares ministrija attiecīgo projektu neiekļauj atbalstāmo galvojuma pretendentu projektu sarakstā un par to paziņo galvojuma pretendenta 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas, pamatojot atteikuma iemeslus.

7. Nozares ministrija sagatavo atbalstāmo galvojuma pretendentu projektu sarakstu (sakārtotu prioritārā projektu īstenošanas kārtībā). Sarakstam pievieno atbilstoši šo noteikumu 4.punktam iesniegtos dokumentus un nozares ministrijas sniegto projekta izvērtējumu, kurā ietverta arī projekta īstenošanas ietekme uz valsts budžetu, atsevišķi norādot ietekmi uz tautsaimniecības attīstību, valsts budžeta ieņēmumiem un izdevumiem. Nozares ministrija šo informāciju termiņā, kas noteikts tiesību aktos par gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) un vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvara izstrādi un iesniegšanu, iesniedz Finanšu ministrijā.

8. Finanšu ministrija izvērtē iesniegtos projektus, par prioritāriem nosakot šādus kritērijus:

8.1. kredītrisks;

8.2. projekta atbilstība apstiprinātajiem attīstības plānošanas dokumentiem;

8.3. projekta īstenošanas ietekme uz valsts budžetu.

9. Finanšu ministrija termiņā, kas noteikts tiesību aktos par gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) un vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvara izstrādi un iesniegšanu, pēc projektu izvērtēšanas atbilstoši šo noteikumu 8.punktā minētajiem kritērijiem sastāda atbalstāmo projektu sarakstu prioritārā secībā un iesniedz Ministru kabinetā, pievienojot šo noteikumu 42.punktā minēto Izglītības un zinātnes ministrijas informāciju par studiju un studējošo kreditēšanai nepieciešamo valsts galvojuma apmēru.

10. Ministru kabinets apstiprina potenciāli atbalstāmo galvojuma pretendentu un to projektu sarakstu galvojumu izsniegšanai, iekļaujot tos gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā.

III. Dokumentu izvērtēšana un līgumu noslēgšana

11. Pēc gadskārtējā valsts budžeta likuma spēkā stāšanās galvojuma pretendenti, kuri iekļauti gadskārtējā valsts budžeta likumā, rīko konkursu par kredītiestādes izvēli. Pirms konkursa izsludināšanas tā nolikumu saskaņo ar Finanšu ministriju un konkursa komisijā iekļauj Finanšu ministrijas pārstāvi. Ja konkursa rezultātā kredītiestāde netiek izvēlēta, galvojuma pretendents rīko atkārtotu konkursu par kredītiestādes izvēli.

12. Pēc konkursa rezultātu paziņošanas galvojuma pretendents līdz saimnieciskā gada 1.septembrim iesniedz Finanšu ministrijā:

12.1. līguma projektu ar kredītiestādi;

12.2. aktualizētus šo noteikumu 4.punktā minētos dokumentus;

12.3. līgumus, kas nepieciešami projekta īstenošanai (nodomu protokoli un citu veidu vienošanās ar piegādātājiem, pircējiem un sadarbības partneriem, ja tādas ir noslēgtas);

12.4. operatīvo finanšu pārskatu par laikposmu no pēdējā noslēgtā finanšu gada līdz pēdējam noslēgtajam mēnesim (operatīvais finanšu pārskats nedrīkst būt vecāks par diviem mēnešiem);

12.5. zvērinātu revidentu komercsabiedrības atzinumu par projekta biznesa plāna kvalitāti atbilstoši starptautiskajā praksē pieņemtajām vērtēšanas, finanšu analīzes un modelēšanas metodēm, projekta īstenošanas iespējām, galvojuma pretendenta finansiālo stāvokli un spēju atmaksāt galvojamo kredītu, kā arī par projekta komerciālo dzīvotspēju, plānoto ieņēmumu un izmaksu pamatotību, pamatojoties uz sagaidāmās finansiālās informācijas pārbaudi;

12.6. informāciju par galvojuma nodrošinājumu (nekustamo īpašumu vai kustamu mantu) un sertificēta vērtētāja novērtējumu, kas galvojuma pieteikuma iesniegšanas dienā nav vecāks par sešiem mēnešiem un kurā ir novērtēts nekustamais īpašums vai kustamā manta ar aprēķinātu tirgus vērtību realizācijas termiņam līdz 12 mēnešiem. Ja šāds novērtējums nav pieejams, iesniedz:

12.6.1. novērtējumu nekustamajam īpašumam, kuru paredzēts uzcelt, izmantojot galvoto kredītu, ar aprēķinātu tirgus vērtību realizācijas termiņam līdz 12 mēnešiem pēc tā nodošanas ekspluatācijā (jāiesniedz līdzīga nekustamā īpašuma novērtējums);

12.6.2. novērtējumu kustamai mantai, kuru paredzēts iegādāties, izmantojot galvoto kredītu, ar aprēķinātu tirgus vērtību realizācijas termiņam līdz 12 mēnešiem (jāiesniedz līdzīgas kustamas mantas novērtējums);

12.6.3. informāciju par citu nodrošinājumu;

12.7. ja plānots komercdarbības projekts, – kredītiestādes izsniegtu galvojuma pretendenta reitinga novērtējumu, kas pielīdzināms starptautisko kredītreitinga aģentūru "*Moody's Investors Service*", "*Standard & Poor's*" vai "*Fitch Ratings*" noteiktajiem ilgtermiņa noguldījumu reitingiem.

13. Par sniegto galvojumu kredīta ņēmējs maksā galvojuma riska procentu likmi līdz pieciem procentiem gadā no kredīta atlikuma (no kredītiestādes saņemtie, bet neatmaksātie līdzekļi). Galvojuma riska procentu likmes apmēru nosaka finanšu ministrs pēc galvojuma sniegšanai nepieciešamo dokumentu izvērtēšanas, ņemot vērā šādus kritērijus:

13.1. galvojuma nodrošinājums;

13.2. juridiskais statuss;

13.3. saistības;

13.4. pelnītspēja;

13.5. likviditāte;

13.6. projekta risks;

13.7. kredītvēsture.

14. Ja plānotais galvojums ir klasificējams kā komercdarbības atbalsts, pirms šo noteikumu 17.punktā minētā lēmuma pieņemšanas atbildīgā nozares ministrija iesniedz Finanšu ministrijā Eiropas Komisijas lēmumu par galvojuma atbilstību Eiropas Savienības darbības līgumam.

15. Ja plānots komercdarbības projekts, kredītaņēmējs maksā galvojuma riska likmi, kuras procentuālais apmērs tiek noteikts atbilstoši kredītiestādes izsniegtajam aizdevuma saņēmēja reitinga novērtējumam un piedāvātajam nodrošinājumam (pielikums).

16. Par galvotā aizdevuma apkalpošanu kredītaņēmējs maksā apkalpošanas maksu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam Valsts kases maksas pakalpojumu cenrādim.

17. Pēc dokumentu izvērtēšanas finanšu ministrs pieņem lēmumu par galvojuma sniegšanu vai par atteikumu sniegt galvojumu.

18. Ja pieņemts lēmums par galvojuma sniegšanu, finanšu ministrs saskaņo kredītiestādes un kredītaņēmēja noslēgto kredītlīgumu un paraksta galvojuma līgumu ar kredītiestādi, un finanšu ministrs un kredītaņēmējs paraksta līgumu par saistību nodrošinājumu, kā arī galvojuma apkalpošanas un uzraudzības līgumu.

19. Ja pieņemts lēmums par atteikumu sniegt galvojumu, minēto lēmumu 10 dienu laikā pēc tā pieņemšanas nosūta galvojuma pretendenta, pamatojot atteikuma iemeslus.

IV. Galvojumu izsniegšanas pamatnosacījumi

20. Minimālais galvotā kredīta apmērs komercdarbības atbalsta projektu īstenošanai ir 2 000 000 latu. Minimālais galvotā kredīta apmērs valsts investīciju projektu īstenošanai netiek noteikts.

21. Gadskārtējā valsts budžeta likumā iekļauto galvojumu var sniegt par kredīta pamatsummu, procentu maksājumiem un līgumsodu par laikus neveiktiem maksājumiem, nepārsniedzot gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto summu, bet komercdarbības atbalsta projekta gadījumā galvojumu var sniegt tikai par kredīta pamatsummu vai atbilstoši Eiropas Komisijas lēmumam.

22. Maksimālais galvoto kredītu atmaksas termiņš ir 30 gadu, skaitot no aizdevuma līguma noslēgšanas dienas.

V. Valsts galvoto kredītu uzraudzība

23. Galvojuma līguma darbības laikā kredītiestāde katra mēneša pirmajā darbdienā iesniedz Finanšu ministrijā šādu informāciju par iepriekšējo mēnesi:

23.1. pārskata periodā noteiktās kredītu likmes;

23.2. kredītaņēmēja veiktie maksājumi;

23.3. kavētie maksājumi;

23.4. kredīta atlikums.

24. Galvojuma līguma darbības laikā kredītiestāde vienas darbdienas laikā iesniedz Finanšu ministrijā informāciju par veiktajām kredīta izmaksām un izmaksai piemēroto kredīta likmi.

25. Galvojuma apkalpošanas un uzraudzības līguma darbības laikā kredītaņēmējs iesniedz Finanšu ministrijā šādu informāciju:

25.1. katru gadu līdz 30.aprīlim, 31.jūlijam, 31.oktobrim un 31.janvārim – bilanci, peļņas vai zaudējumu aprēķinu un naudas plūsmas pārskatu attiecīgi par trim, sešiem, deviņiem vai divpadsmit mēnešiem;

25.2. līdz kredīta pilnīgai saņemšanai katra mēneša pirmajā darbdienā – informāciju par kredītiestādes izmaksātajām summām, norādot kredīta saņemšanas datumu, valūtu, kādā saņemts kredīts, un attiecīgajai kredīta